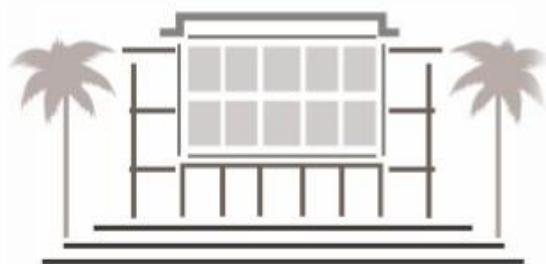

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA
LINGUA CASTELÁ E LITERATURA
CURSO 2021.22
1º ED. PRIMARIA

CEIP Plurilingüe
O MOSTEIRÓN

LITERATURA

ÍNDICE:

- 1.- Introducción ..... páx 2
- 2.- Contribución ó desenvolvemento das Competencias Clave ..... páx 3
- 3.- Concreción para cada estándar: ..... páx 5
  - Temporalización
  - Grao mínimo de consecución para superar a materia
  - Procedementos e instrumentos de avaliación
- 4.- Concrecións metodolóxicas ..... páx 12
- 5.- Materiais e recursos didácticos que se van utilizar .....páx 14
- 6.- Criterios sobre a avaliación e a cualificación..... páx 15
- 7.- Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente ..... páx 17
- 8.Organización das actividades de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes,
de ser o caso.....pax 19
- 9.- Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar
como consecuencia dos seus resultados ..... páx 19
- 10.- Medidas de atención á diversidade ..... páx 20
- 11.- Concreción dos elementos transversais que se traballan no curso ..... páx 21
- 12.- Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en
en relación cos resultados académicos e procesos de mellora ..... páx 22
- 13.- Actividades complementarias.....páx 24

1.- INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Seguindo o Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo de Educación Primaria para a Comunidade Autónoma de Galicia dentro da autonomía pedagóxica dos centros educativos mencionada no artigo 6, desenvólense e complétanse o currículo e as medidas de atención á diversidade, adaptándoas ás características do alumnado e á súa realidade educativa. Todo isto farase tendo como referente o proxecto educativo do centro onde se enmarcan as características do centro e do alumnado en xeral.

Cabe destacar que o centro no que se enmarca esta programación didáctica é o CEIP Plurilingüe o Mosteirón, composto por 15 unidades, 3 de educación infantil e 12 de educación primaria (con rateo máxima de 20 alumnos/as). Conta con profesorado completo en base ao catálogo de postos de traballo.

A programación didáctica que se expón a continuación parte das premisas expostas nas resolución do 17 de xuño de 2021, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato no curso académico 2021/22.

2.- CONTRIBUCIÓN Ó DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

As **competencias clave** supoñen un elemento curricular fundamental á hora de adquirir novos coñecementos, xa que como establece o Decreto 105/2014 de currículo de educación Primaria, son a capacidade de poñer en práctica de forma integrada os contidos propios de cada área para lograr unha realización adecuada das actividades e a resolución eficaz de problemas.

Supoñen o desenvolvemento de capacidades máis ca a asimilación de contidos, aínda que estes estean presentes á hora de concretarse as aprendizaxes.

Teñen un carácter interdisciplinar e transversal, xa que integran aprendizaxes procedentes de diversas disciplinas académicas, sendo á súa vez, un punto de encontro entre a calidade e a equidade, xa que con elas inténtase garantir unha educación que dea resposta ás necesidades reais da época en que vivimos.

A través da área de **Lingua castelá e literatura** potenciarase a adquisición de todas e cada unha delas da seguinte maneira:

Competencia en comunicación lingüística (CCL): é a competencia máis relacionada coa área, xa que a linguaxe é o motor da comunicación, tanto oral como escrita. A través da área adquiriranse as normas de uso da linguaxe (oral e escrita) para o seu correcto uso en diferentes contextos, o coñecemento de diferentes tipos de textos (contos, descrições...) ou vocabulario específico.

Competencia para aprender a aprender (CAA): a través de metodoloxías que favorezan a autonomía do alumnado, os nenos e nenas de 1º nivel, iniciaranse na toma de decisións sobre como realizar as tarefas a levar a cabo, o acceso a novos coñecementos ou as estratexias a empregar para a resolución de dúbidas.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT): a través da adquisición de vocabulario específico (matemático e científico), así como da mellora na competencia lingüística, favorecerá a resolución dos problemas que se lle presenten tanto a nivel matemático como científico, así como na súa vida diaria.

Competencia dixital (CD): desenvólvese a través do uso de medios tecnolóxicos para a busca de información, tratamento da

mesma...

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE): consiste na capacidade de transformar ideas e proxectos en actos, polo que desde esta área contribuírase á planificación, investigación e consecución dos obxectivos propostos a través da mellora na expresión e comprensión oral e escrita.

Competencia en conciencia e expresións culturais (CCEC): desenvólvese a través do traballo da lectura, comprensión e valoración de distintas obras literarias infantís.

Competencias sociais e cívicas (CSC): a través da mellora na expresión e comunicación oral e escrita, así como na adquisición de vocabulario, lograrase que o alumnado adquira soltura e autonomía nas relacións sociais así como na resolución de conflitos, favorecendo a súa integración na sociedade.

3.- CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR:

Temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia, procedementos e instrumentos de avaliación e competencias clave para cada estándar.

TEMPORALIZACIÓN, GRAO MÍNIMO, PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

CURSO	21-22		
NIVEL	1º PRIMARIA	ÁREA	Lingua Castelá e Literatura (LCL)

Criterio de avaliación	Estándares e mínimos	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T 1	T 2	T 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación	
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar							
LC-B1.1	1º-LCB.1.1.1 - Expresa de forma global sentimentos, vivencias e emocións propias.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC
LC-B1.1	1º-LCB.1.1.2 - Aplica as normas socio-comunicativas: escoita e respecta a quenda de palabras.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CSC
LC-B1.2	1º-LCB.1.2.1 - Integra de xeito global os recursos básicos verbais e non verbais para comunicarse oralmente.		X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LC-B1.3	1º-LCB.1.3.1 - Participa		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LINGUA CASTELA E LITERATURA DE 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE O MOSTEIRÓN- CURSO 2021- 2022

	activamente en diversas situacións de comunicación: - diálogos -exposicións orais moi guiadas, con axuda, cando cumpra, de tecnoloxías da información e a comunicación.					INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CD CAA CSC CSIEE
LC-B1.4	1º-LCB.1.4.1 - Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LC-B1.5	1º-LCB.1.5.1 - Comprende o sentido global de textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación e análise das producións orais do alumnos/as e /ou cuestionarios de comprensión. INSTRUMENTOS: Rúbrica e/ou cuestionario con preguntas de comprensión	CCL CAA
LC-B1.6	1º-LCB.1.6.1 - Identifica as ideas xerais en reportaxes audiovisual sobre temas do seu interese.				X	PROCEDEMENTOS: Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario con preguntas de comprensión	CCE CAA CCL
LC-B1.7	1º-LCB.1.7.1 - Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas.	Canta cancións, conta e recita pequenos contos e poemas.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación e análise das producións orais do alumnos/as INSTRUMENTO: Rúbrica	CCL CAA CCEC
LC-B1.8	1º-LCB.1.8.1 - Adecúa a entoación e o volume á representación dramática.				X	PROCEDEMENTOS: Observación e análise das producións orais do alumnos/as INSTRUMENTO: Rúbrica	CCL
LC-B1.9	1º-LCB.1.9.1 - Narra situacións e experiencias persoais sinxelas.	Narra situacións e experiencias persoais sinxelas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación e análise das producións orais do alumnos/as INSTRUMENTO: Rúbrica	CCLCCL CSIEE
LC-B1.9	1º-LCB.1.9.2 - Describe, de forma sinxela, persoas, animais, obxectos e lugares seguindo unha orde: de arriba		X	X		PROCEDEMENTOS: Observación e análise das producións orais do alumnos/as INSTRUMENTO: Asemblea ou posta en común e	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LINGUA CASTELA E LITERATURA DE 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE O MOSTEIRÓN- CURSO 2021- 2022

	a abaixo; de abaixo a arriba.					rúbrica	
LC-B1.9	1º-LCB.1.9.3 - Utiliza correctamente expresións para situar e ordenar as rutinas: antes, despois, pola mañá, pola noite	Utiliza correctamente expresións para situar e ordenar as rutinas: antes, despois, pola mañá, pola noite			X	PROCEDEMENTOS: Observación e análise das producións orais do alumnos/as INSTRUMENTO: rúbrica	CCL
LC-B1.10	1º-LCB.1.10.1 - Usa unha linguaxe non discriminatoria e respectuosa coas diferenzas.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CSC
LC-B1.11	1º-LCB.1.11.1 - Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.	Pide axuda para a realización de tarefas de distinta índole.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA CSC CSIEE
Bloque 2: Comunicación escrita: ler							
LC-B2.1	1º-LCB.2.1.1 - Lee con pronunciación e entoación axeitada, textos sinxelos, de variada tipoloxía, breves e adaptados á súa idade.	Lee con pronunciación e entoación axeitada, textos sinxelos, de variada tipoloxía, breves e adaptados á súa idade.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática e proba específica INSTRUMENTOS: Proba de velocidade lectora e escala de observación correspondente.	CCL
LC-B2.2	1º-LCB.2.2.1 - Relaciona a información que achega o título e as ilustracións co tema do texto.			X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática INSTRUMENTOS: Rubrica	CCL CAA
LC-B2.3	1º-LCB.2.3.1 - Recoñece a funcionalidade de determinadas tipoloxía textuais: carteis, anuncios, avisos, receitas, normas, instrucións			X	X	PROCEDEMENTOS: Análise de respostas en cuestionarios. INSTRUMENTOS: Cuestionario sobre a función de cada tipo de texto e o seu contido.	CCL CAA
LC-B2.4	1º-LCB.2.4.1 - Expresa o gusto pola lectura como fonte de lecer.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
LC-B2.5	1º-LCB.2.5.1 - Identifica, con axuda, os textos da biblioteca (escritos ou en soporte				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CD CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LINGUA CASTELA E LITERATURA DE 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE O MOSTEIRÓN- CURSO 2021- 2022

	informático) máis axeitados para obter información e para o seu lecer.						
LC-B2.6	1º-LCB.2.6.1 - Coida, conserva e organiza os seus libros.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CSC
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir							
LC-B3.1	1º-LCB3.1.1 - Relaciona os códigos oral e escrito: discrimina sons nas palabras e consolida aspectos grafomotores e grafías da Lingua castelá en palabras significativas.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Ditados, textos escritos e/ou libro do alumno/a.</p>	CCL
LC-B3.1	1º-LCB3.1.2 - Identifica diferentes tipos de texto escrito: listas, receitas, narracións, poesía, noticia		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario sobre a función de cada tipo de texto e o seu contido.</p>	CCL
LC-B3.2	1º-LCB3.2.1 - Ilustra de xeito creativo os seus escritos con ilustracións redundantes.		X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas.</p>	CCL
LC-B3.3	1º-LCB3.3.1 - Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas, normas, felicitacións, instrucións, contos, anécdotas.	Escribe, con axuda, en diferentes soportes, textos moi sinxelos propios do ámbito escolar e social: listas, notas, normas, felicitacións, instrucións, contos, anécdotas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos e/ou libro do alumno/a.</p>	CCL CD CAA
LC-B3.3	1º-LCB3.3.2 - Presenta os seus escritos con limpeza, evitando riscos.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CAA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LINGUA CASTELA E LITERATURA DE 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE O MOSTEIRÓN- CURSO 2021- 2022

Bloque 4: Coñecemento da lingua

LC-B4.1	1º-LCB4.1.1 - Desenvolve a conciencia fonolóxica: identifica sílabas e fonemas como elementos fundamentais da palabra.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de probas ou exercicios específicos de conciencia fonolóxica</p>	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.2 - Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.	Recoñece o alfabeto e iníciase na orde alfabética.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de probas específicas orais e escritas.</p>	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.3 - Distingue nome e adxectivo en palabras significativas.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de probas específicas</p>	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.4 - Distingue xénero e número en palabras habituais.			X		<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de probas específicas</p>	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.5 - Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.	Utiliza adecuadamente os artigos nos textos orais e escritos.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: producións orais, textos escritos e/ou libro do alumno/a.</p>	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.6 - Forma grupos nominais respectando as normas de concordancia			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: textos escritos e/ou proba específica</p>	CCL
LC-B4.1	1º-LCB4.1.7 - Utiliza os tempos verbais: presente, pasado e futuro en textos sinxelos.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: proba específica e/ou libro do alumno/a.</p>	CCL
LC-B4.2	1º-LCB4.2.1 - Relaciona sinónimos e antónimos básicos en parellas de palabras significativas.	Relaciona sinónimos e antónimos básicos en parellas de palabras significativas.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as e probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios específicos e /ou libro do alumno/a.</p>	CCL

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LINGUA CASTELA E LITERATURA DE 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE O MOSTEIRÓN- CURSO 2021- 2022

LC-B4.2	1º-LCB4.2.2 - Establece comparacións entre distintos elementos.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as e probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios específicos e /ou libro do alumno/a.</p>	CCL
LC-B4.2	1º-LCB4.2.3 - Utiliza diminutivos e aumentativos, en textos orais e escritos.	Utiliza diminutivos e aumentativos, en textos orais e escritos.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as e probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios específicos e /ou libro do alumno/a.</p>	CCL
LC-B4.2	1º-LCB4.2.4 - Identifica no seu contorno palabras derivadas de outras moi evidentes.	Identifica no seu contorno palabras derivadas de outras moi evidentes.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as, probas específicas</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios específicos e /ou libro do alumno/a e posta en común</p>	CCL
LC-B4.3	1º-LCB4.3.1 - Utiliza de forma correcta os signos de puntuación e as normas ortográficas propias do nivel e as aplica á escritura de textos significativos sinxelos e seguindo modelos.		X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL
LC-B4.4	1º-LCB4.4.1 - Forma e ordena correctamente oracións simples para compoñer textos sinxelos.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Proba específica</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba específica.</p>	CCL
LC-B4.5	1º-LCB4.5.1 - Utiliza de xeito guiado, distintos programas e aplicacións educativos dixitais como ferramenta de aprendizaxe.	Utiliza de xeito guiado, distintos programas e aplicacións educativos dixitais como ferramenta de aprendizaxe.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática e intercambios orais cos alumnos/as</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CCL CD CAA
LC-B4.6	1º-LCB4.6.1 - Compara aspectos (gráficos, sintácticos, léxicos) das linguas que coñece.					<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CSC

Bloque 5: Educación Literaria

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LINGUA CASTELA E LITERATURA DE 1º DE EDUCACIÓN PRIMARIA

CEIP PLURILINGÜE O MOSTEIRÓN- CURSO 2021- 2022

LC-B5.1	1º-LCB5.1.1 - Identifica sinxelos textos propios da literatura infantil: contos, poesías, cómics, adiviñas		X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CCEC
LC-B5.1	1º-LCB5.1.2 - Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos.	Dramatiza con xestos e palabras, escenas de contos.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CAA CCEC CSC
LC-B5.2	1º-LCB5.2.1 - Gozo da escoita de textos literarios narrativos, líricos e dramáticos.				X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CCEC
LC-B5.3	1º-LCB5.3.1 - Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.	Utiliza de xeito guiado a biblioteca de aula como fonte de información e lecer.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CAA
LC-B5.4	1º-LCB5.4.1 - Recrea de xeito individual e cooperativo, sinxelos textos literarios (contos, poemas..) a partir de pautas ou modelos dados.			X		PROCEDEMENTOS: Observación INSTRUMENTOS: Rúbrica	CCL CAA CCEC
LC-B5.5	1º-LCB5.5.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.		X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Escala de observación.	CCL CSC CCEC

4.- CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS

A metodoloxía de aprendizaxe nesta área tamén está baseada en retos e se fundamenta na aprendizaxe competencial , dando sentido práctico aos coñecementos adquiridos vinculándoos co ámbito persoal, familiar e social do alumnado.

Os contidos da unidade, para avanzar nas destrezas tanto orais como escritas (receptivas e produtivas), traballaranse mediante a realización de actividades que leven ao alumnado a un achegamento intuitivo aos conceptos gramaticais, léxicos, ortográficos, etc. , dun xeito lúdico e atractivo.

Ademais de contribuír ao desenvolvemento de habilidades orais e escritas e á aprendizaxe dos diferentes aspectos relacionados co uso da linguaxe, esta metodoloxía motivadora:

- ✓ Contribúe a que o alumnado sexa máis reflexivo e crítico e que tome conciencia dos seus procesos mentais.
- ✓ Fomenta a participación e responsabilidade do alumnado xerando capacidades non só de comunicación senón tamén de cooperación.
- ✓ Ofrece situacións de crecemento persoal e social do alumnado.
- ✓ Promove as habilidades de emprendemento.
- ✓ Integra o uso das TIC para desenvolver a competencia dixital e como instrumento de lecer e busca de información.
- ✓ Axuda ao alumnado a participar na avaliación da súa aprendizaxe.

Actividade lectiva presencial.

As sesións de Lingua castelá e literatura variarán en función do punto no que nos encontremos con respecto ao tema que nos ocupa nese momento. A secuencia xeral de traballo desde o inicio de cada tema é a seguinte:

Tódalas unidades teñen a mesma estrutura:

- Situación de partida. É a fase de activación, sempre relacionado con algo cotiá e coas experiencias do alumnado, e a proposta dun reto a acadar ao final.
- escoito e falo.
- Lectoescritura e coñecemento da lingua.
- Leo e desfruto
- Escribo e creo.
- Organizo a miña mente, que nos axuda na creación de mapas conceptuais.
- O que aprendín, como fase de repaso.

- Como aprendín, un portfolio que invita á reflexión e autoavaliación do propio proceso de aprendizaxe de cada neno/a.

Momento lector: tódolos días despois do recreo, faise unha sesión de lectura, simultaneamente en tódalas aulas, que axuda a despertar o interese e gusto pola lectura e a mellorar a competencia lectora e lingüística do alumnado. Traballaremos con diferentes tipos de texto, algúns deles en lingua galega, que poidan responder aos seus variados intereses. Tamén faremos distintos tipos de lecturas: individual, grupal, guiada ou libre, ben cos libros da biblioteca do centro ou aula, os do itinerario lector....

Libro de texto: Pieza a pieza Lengua 1+ Leo bien . Autores: Clar Boluda, Mª Carmen e outros .Ed.Anaya . ISBN: 978-84-698- 7531-5. Ano publicación: 2020. Ano de implantación no centro: 2020.

Actividade lectiva semipresencial.

No caso de que teñamos que combinar o traballo presencial e a distancia, porque parte do grupo ou algún alumno/a estea na casa, a metodoloxía rexerese polos mesmos principios xerais que a presencial, seguindo a mesma programación. O alumnado que deba permanecer na casa e se atope en condicións de saúde, poderá seguir as clases facendo as mesmas actividades que os compañeiros/as da aula nos seus libros, ben en papel ou coas claves dixitais. Estas actividades poñerémolas ao seu alcance na Aula virtual e terán o noso apoio a través do correo electrónico, Abalar e teléfono.

Actividade lectiva a distancia.

No caso dun novo confinamento ou corentena de todo o grupo, o contacto con alumnado e familia e seguimento das clases, farase a través dos seguintes medios:

- Páxina web do centro e nela, a aula virtual. As familias recibirán a información oportuna sobre as tarefas a realizar, igual que no escenario semipresencial, e cando deben entregar as tarefas rematadas. Como nos outros escenarios, o profesorado planificará unha secuencia de actividades e recursos que resulte atractiva e motivadora e fará un seguimento

e avaliación constante tanto dos avances do alumnado como da propia planificación , para introducir os cambios que sexan necesarios e dar resposta a tódalas necesidades que poidan xurdir.

■ Manteremos o contacto coas familias a través do correo electrónico, Abalar, teléfono ou videochamadas, de ser posible.

5.- MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS

Como adoitamos facer nesta materia, e debido á metodoloxía e ao tipo de contidos que se imparten, faremos moito traballo oral, pero tamén escrito e empregaremos multitude de recursos e materiais, entre eles:

- Encerado tradicional e dixital.
- Material funxible: folios, cartolinas, lapis e ceras...
- Láminas e tarxetas de normas ortográficas, de comunicación oral, de vocabulario....
- Fichas fotocopiadas.
- Revistas
- Recursos dixitais educativos como páxinas de contos, audios e videos interactivos, cancións, web de Anaya, xogos e aplicacións interactivas.
- Biblioteca do centro.
- Ordenador, radio escolar, ..
- Producións plásticas
- Biblioteca de aula e centro
- Xogos didácticos e lúdicos.
- Materiais curriculares: Libros de texto da Editorial Anaya e no seu defecto, dixitais. (facilitarase a licenza dos mesmos, como o curso pasado).
- Materiais curriculares de elaboración propia.
- Recursos educativos da web de Anaya.
- Enlaces a xogos, contos e vídeos doutras aplicacións interactivas.

6- CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

A avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado **será sistemática, continua, global, formativa e integradora**, polo que terá en conta o seu progreso no conxunto das áreas e na adquisición de competencias clave.

Terá en conta as avaliacións **inicial, continua, formativa e final** sen esquecer a nosa propia autoavaliación.

Os criterios sobre a avaliación serán os recollidos no Decreto 105/2014, de 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

A avaliación do alumnado con necesidades educativas especiais tomará como referente os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe fixados con carácter xeral, establecendo, para o alumnado que o requira, a adaptación das condicións de realización da avaliación, de forma que se garanta a obtención da información referente á aprendizaxe. Cando o alumnado teña autorizada unha adaptación curricular, os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe serán os establecidos na dita adaptación

De resultar desfavorable a avaliación, o equipo docente adoptará as medidas ordinarias ou extraordinarias máis axeitadas, coa finalidade de permitir superar as dificultades detectadas, sempre en colaboración coas familias e mediante recursos de apoio educativo.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN	INSTRUMENTOS UTILIZADOS
<p>O 100% da nota será a consecución total de todos os estándares que se refiren tanto a contidos e competencias adquiridas ou desenvolvidas, como á realización do traballo na clase e á valoración de actitudes na aula: participación, colaboración, ...(Ver punto 3).</p>	<p>Observación sistemática. Posta en común e asembleas . Probas escritas e/ou orais. Análise de producións plásticas, escritas e orais. Resolución e resposta aos traballos diarios no libro do alumno/a. Rúbricas Escalas de observación Etc..(ver punto 3)</p>

Tanto os estándares, como os mínimos e os procedementos e instrumentos de avaliación, aparecen reflectidos no punto 3 desta programación. A recuperación da materia suspensa terá lugar avaliación a avaliación. A nota da avaliación ordinaria será a mesma nota da terceira avaliación ou máis alta.

En función dos seus resultados, as **cualificacións do alumnado** rexístranse mediante número (1,2,3,4,5,6,7,8,9,10) e do seguinte xeito: In (Insuficiente), SUF (Suficiente), BE (Ben), NT (Notable) e SB (Sobresaínte).

Os criterios de cualificación en caso dun escenario semipresencial ou non presencial seguirán sendo os mesmos da avaliación ordinaria presencial, agás nos estándares que se refiran á participación directa e oral nas actividades da aula. O mesmo sucederá cos instrumentos. Serán os mesmos agás a observación sistemática, algúns intercambios co alumnado, asemblea ou posta en común, ou as probas específicas escritas, que poderán ser substituídas por fichas, tarefas, actividades ... que deberán ser entregadas no prazo estipulado. Tamén manteremos contacto continuo coas familias e os nenos/as para completar esa información que nos aportan as tarefas realizadas que nos envíen .

REQUISITOS DE PROMOCIÓN

1º- Se un alumno/a é avaliado negativamente nas áreas troncais de Lingua Castelá e Literatura ou Lingua Galega e Literatura e Matemáticas non poderá promocionar ao curso ou etapa seguinte.

2º- Se un alumno/a é avaliado negativamente en tres áreas ou máis, sendo unha delas Lingua Castelá e Literatura Lingua Galega e Literatura ou Matemáticas, non poderá promocionar ao curso ou etapa seguinte.

7.- INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E A PRÁCTICA DOCENTE

Para a avaliación da nosa programación e a nosa práctica docente establecemos unha serie de indicadores que son os seguintes:

INDICADORES AVALIACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

1. Adecuación aos resultados obtidos na avaliación inicial.
2. Adecuación das actividades ás características e intereses do alumnado.
3. Secuenciación e temporalización dos contidos das unidades didácticas/temas.
4. Realización das actividades programadas.
5. Adecuación destas actividades aos intereses do alumnado.
6. Metodoloxía empregada.
7. Recursos didácticos e materiais empregados.
8. Adecuación dos criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe e instrumentos de avaliación.
9. Medidas atención á diversidade adoptadas, de necesitarse.
10. Actividades complementarias e extraescolares levadas a cabo.

En función do análise de todos estes indicadores teremos que ir facendo as modificacións oportunas en calquera dos aspectos recollidos, para optimizar o proceso de ensino-aprendizaxe. Para iso, na práctica diaria, en cada unidade didáctica e trimestralmente, de ser o caso, tomaranse as decisións que se consideren.

AVALIACIÓN DA PRÁCTICA DOCENTE
PROGRAMACIÓN E PLANIFICACIÓN
<ol style="list-style-type: none">
1. A planificación axústase aos estándares de aprendizaxe previstos.
2. A planificación ao tempo dispoñible.
3. A selección e secuencia de contidos ten en conta as particularidades do alumnado.
4. As actividades e as estratexias metodolóxicas foron axeitadas.
5. Planifica as sesións de clase de modo flexible.
DESENVOLVEMENTO
<ol style="list-style-type: none">
1. Resumimos e repasamos os conceptos básicos antes de pasar aos seguintes.
2. Relacionamos conceptos novos, se é posible, cos xa coñecidos.
3. Invertemos tempo en aclarar dúbidas e repasar.
4. Utilizamos recursos variados para apoiar os contidos na aula e facilitar a súa aprendizaxe.
5. Formulamos actividades variadas .
6. Promovemos o traballo cooperativo e mantemos unha comunicación fluída co alumnado.
7. Damos resposta ao alumnado que presenta diferenzas na aula.
SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE
<ol style="list-style-type: none">
1. Realizamos a avaliación inicial ao principio de curso para axustar a programación ao nivel do alumnado.
2. Identificamos os coñecementos previos do alumnado para tomalos como punto de partida.
3. Facemos avaliación continua dos traballos propostos na aula e fóra dela.
5. Propoñemos situacións de aprendizaxe integradoras que garantan a

participación de todo o alumnado.

6. Favorecemos os procesos de autoavaliación e coavaliación.
7. Utilizamos diferentes técnicas e instrumentos de avaliación en función das situacións de aprendizaxe formuladas.
8. Mantemos comunicación fluída coas familias sobre o proceso de aprendizaxe dos alumnos/as.

8.- ORGANIZACIÓN DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓN DAS MATERIAS PENDENTES, DE SER O CASO

Como nos situamos no primeiro nivel de E.P., non temos alumnado con materias pendentes nin tampouco ningún alumno/a que permaneza un ano máis neste curso, se ben temos alumnado con necesidades específicas de apoio educativo. Para que o alumnado con necesidade específica de apoio educativo ao que se refire o artigo 71 da lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, poida alcanzar o máximo desenvolvemento das súas capacidades persoais e os obxectivos da etapa, estableceranse as medidas curriculares e organizativas oportunas que aseguren o seu axeitado progreso.

9.- DESEÑO DA AVALIACIÓN INICIAL E MEDIDAS INDIVIDUAIS OU COLECTIVAS QUE SE POIDAN ADOPTAR COMO CONSECUENCIA DOS SEUS RESULTADOS

Ao inicio de curso comprobaranse os coñecementos previos dos alumno/as mediante unha avaliación inicial cuxos resultados só se terán en conta a efectos de adecuar o nivel de partida do proceso de ensino-aprendizaxe á realidade de cada grupo e, en consecuencia, non afectará ás cualificacións dos alumnos. Esta información contará cunha referencia para adecuar o nivel de esixencia dos estándares de aprendizaxe e as orientacións metodolóxicas ó nivel de competencias rexistradas no alumnado. Así mesmo servirá para, unha vez contrastada cos outros mestres do grupo da xunta de avaliación inicial, decidir que medidas ordinarias ou extraordinarias de atención á diversidade se levarán a cabo.

Os instrumentos para realizar dita avaliación poden ser un ou varios dos seguintes:

- Observación sistemática do traballo e actitude nos primeiros días de clase.

- Análise dos informes da etapa e curso anterior, neste caso 6º de Ed.Infantil..
- Probas escritas, xogos orais e observación directa para as competencias lingüística e matemática.
- Observación directa, xogos e actividades orais o resto das materias.

Esta avaliación inicial será o punto de referencia do equipo docente para a toma de decisións relativas ao desenvolvemento do currículo, da elaboración desta programación e para a súa adecuación ás características e coñecementos do alumnado.

O equipo docente, como consecuencia do resultado da avaliación inicial, adoptará as medidas pertinentes de apoio, ampliación, reforzo ou recuperación para aqueles alumnos e alumnas que o precisen ou de adaptación curricular para o alumnado con necesidades específica de apoio educativo.

No caso de que a raíz da avaliación inicial atopemos alumnado con necesidades de reforzo educativo, levarase a cabo un plan individual adaptando os elementos necesarios. Nun primeiro momento propoñeremos medidas como afianzar aprendizaxes instrumentais que non foron totalmente adquiridas na ed. Infantil, e tratar de afianzar as que empecemos a traballar agora, reforzándoas, tanto na aula como en colaboración coas familias. A medida que avance o curso, poderemos retomar contidos de actividades ou unidades anteriores de ser o caso, cambiando a secuenciación dalgunha tarefa, cambios na avaliación, adaptación das actividades propostas, eliminación das repetitivas prestando axuda na súa realización ou na toma de decisións, dando explicacións mais individualizadas... Se estas medidas resultasen insuficientes buscaríamos o apoio e asesoramento do D.O.

10.- MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

As medidas de atención á diversidade establecen axuda educativa personalizada como un garante da igualdade de oportunidades para todos os alumnos e alumnas. Esta atención personalizada pode realizarse para a maioría do alumnado no día a día da nosa práctica docente, e debe atender á diversidade de intereses, motivacións e capacidades dos alumnos e alumnas. Sen embargo, en ocasións, as necesidades

educativas dalgúns deles demandan un plan de atención que inclúa actuacións tanto de carácter curricular como organizativo.

Medidas ordinarias.

Son as accións encamiñadas á modificación dos elementos non prescritivos do currículo. Son adaptacións en canto a tempos, actividades, metodoloxía, tipoloxía de exercicios, reforzo educativo... Están destinadas ao alumno/a que en calquera momento do proceso educativo, ou logo dunha avaliación, precise delas para garantir a adquisición das aprendizaxes e contidos fundamentais da materia. Será o mestre desta área co apoio, se cabe, doutro mestre designado polo equipo directivo con dispoñibilidade horaria, o que se encargue de levalo a cabo. O mestre da área deseñará as medidas a tomar, coa orientación do D.O, e informará ao equipo directivo e á familia, e fará un seguimento trimestral do mesmo. Tamén se inclúen nesta categoría os programas de reforzo de actividades encamiñadas á profundización e enriquecemento para aqueles alumnos que amosen un alto rendemento.

Medidas extraordinarias.

Son aquelas medidas que afectan aos elementos prescritivos do currículo e que se levarán a cabo de forma individual co alumno/a unha vez esgotadas as medidas ordinarias de atención á diversidade. No caso de ser necesario, solicitaremos a colaboración do Departamento de Orientación e dos especialistas de Pedagogía Terapéutica e de Audición e Linguaxe. Tamén contamos coa posibilidade de pedir axuda o E.O.E. (equipo de orientación específica).

11.- CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO

O D.105/2014, polo que se establece o currículo da educación primaria en Galicia establece no artigo 11 unha serie de elementos transversais, que aínda que son tratados de xeito específico nalgunha materia máis afín, deben ser traballados de forma transversal en tódalas disciplinas: a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento, e a educación cívica e constitucional.

Así pois, en **Lingua Castelá e Literatura** traballaremos:

- A comprensión lectora a través de diferentes tipos de textos, contos, libros, xornais, busca de información,...
- A expresión oral e escrita con debates, asembleas, presentacións, intercambios de información, expresión de emocións, sentimentos....
- A comunicación audiovisual e as tecnoloxías da información e da comunicación son unha fonte de recursos moi importante na materia, sobre todo polo uso diario dos libros e recursos dixitais da editorial, ao tempo que permiten facer actividades online, uso da radio do centro, uso da aula virtual...
- Emprendemento e a educación cívica e constitucional está presente na toma de decisións, no traballo oral, no respecto ás opinións alleas, e no desenvolvemento que cada alumno/a fai da actividade poñendo en xogo as capacidades de iniciativa e creatividade. Ademais os contidos relacionados coas linguas sempre teñen un compoñente social, polo carácter instrumental da lingua falada e escrita como vehículo para o coñecemento, a expresión e a socialización.
- Ademais este ano desenvolveremos un novo PDI relacionado coas diferentes etapas da Historia, no que é moi importante a investigación e o uso das Tic., e que fomenta en por sí tódolos elementos transversais xa citados.

12.- MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA .

No noso centro levamos a cabo mecanismos de revisión, avaliación e modificación destas programacións co fin de optimizar o proceso de ensino-aprendizaxe do noso alumnado. Para iso, precisamos a coordinación do **equipo docente do nivel**, deste cos **órganos de goberno** (equipo directivo) e cos **órganos de coordinación docente** (CCP, claustro, departamento de orientación).

Respecto aos criterios sobre a **coordinación interna do equipo docente**, pódense considerar os seguintes indicadores:

- Valoración de tarefas realizadas
- Necesidades de coordinación atendidas
- Grao de consecución acadado nos obxectivos propostos ao inicio de curso.

Respecto aos criterios sobre o **desenvolvemento da programación**, repercusións e colaboración co centro, pódense considerar:

- Uso dos recursos do centro
- Intercambio de documentos e materiais co resto do centro
- Adquisición de novos materiais para o centro e para os diferentes niveis.

Todo isto permite planificar as tarefas e actividades, a dotación e distribución de recursos e materiais, manter o ambiente de traballo e a participación, así como mellorar a atención á diversidade. A valoración destes aspectos efectuarase a través diferentes mecanismos:

1) Nas **reunións de niveis**, analizarase o grao de cumprimento da programación, as dificultades que vaian xurdindo e os cambios que se vaian adoptando, que deberán quedar recollidos na correspondente acta de nivel e poderán ser obxecto de debate tamén cos outros niveis, nos **órganos de coordinación docente**.

2) En cada avaliación os **membros do nivel** analizarán a consecución dos obxectivos previstos, as cualificacións do alumnado , as estratexias metodolóxicas, as actividades que se van realizando co fin de optimizar o proceso de ensino-aprendizaxe.

3) Xa no mes de xuño, na **memoria final del curso**, o equipo docente onde se verá o grao de eficacia obtido ao aplicar a programación durante todo o curso. É pois, na memoria final, onde se determinarán os aspectos que se consideran positivos e os aspectos que se consideran negativos e, polo tanto, alí explicarase o que hai que modificar ou manter: temporalización, materiais empregados, metodoloxía, adecuación dos criterios de avaliación e cualificación, instrumentos e procedementos de avaliación...

13.- ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS

- Tentaremos realizar, se as circunstancias, o permiten un **roteiro ou andaina** trimestral, para o coñecemento da contorna máis próxima ao noso centro, como xa se fixo a curso pasado, e que foron actividades valoradas moi positivamente por alumnado e familias.
- Tamén participaremos nas **conmemoracións** establecidas na **Orde do 19 de maio de 2021** pola que se aproba o calendario escolar para o curso 2021/2022 nos centros docentes sostidos con fondos públicos na Comunidade Autónoma de Galicia: Día Universal da Infancia, día contra a violencia de xénero, Día internacional das persoas con discapacidade, Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos, Día Internacional da educación.....
- Igualmente participaremos noutras **propostas do centro** para este curso, que polo momneto son:
  - Carreira ENKI
  - Programa Voz Natura.
  - Contratos Programa que se van solicitar, no caso de concedelos: Edu-Saúde, Convive-T
  - PDI:A máquina de Tempo.

Estas saídas poden ser modificadas atendendo tanto ao currículo como a situación sanitaria provocada pola COVID 19.